

گزارشها

میزگرد مشترک دفتر مطالعات و مؤسسه امور بین الملل انگلستان در مورد آسیای مرکزی و قفقاز

یکی از برنامه‌های خاص دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی برگزاری میزگردهای تخصصی با حضور محققان و پژوهشگران مؤسسات مطالعاتی معتبر جهان می‌باشد. این‌گونه میزگردها می‌توانند به‌عنوان یکی از ابزار مؤثر در برقراری، حفظ یا گسترش دیالوگ میان مؤسسات مطالعاتی مورد بهره‌برداری قرار گرفته و نهایتاً راه‌گشای تصمیم‌گیرندگان و کارگزاران سیاست خارجی واقع گردند.

در راستای این برنامه تاکنون میزگردهای متعددی با مؤسساتی چون مرکز تحقیقات استراتژیک روسیه، مؤسسه امور بین‌الملل ایتالیا، مؤسسه امور بین‌الملل انگلستان، بنیاد علم سیاست آلمان و مؤسسه مطالعات بین‌الملل چین برگزار شده است.

بنابه درخواست مسئولین برنامه مطالعاتی روسیه - اورآسیای مؤسسه سلطنتی امور بین‌الملل انگلستان،^۱ اولین دورگفتگوها و تبادل نظرهای دو مؤسسه در خصوص مسائل آسیای مرکزی و قفقاز با حضور کارشناسان و محققین دو طرف در ۹ اردیبهشت‌ماه ۱۳۷۷ در تهران تشکیل گردید. بحثهای فشرده این میزگرد یک روزه شامل بیان نظریات و دیدگاههای محققان دو طرف حول چهار محور زیر انجام پذیرفت:

1. The Royal Institute of International Affairs

۱. امنیت آسیای مرکزی و مسئله افغانستان

در این جلسه موضوع تأثیرات متقابل عدم ثبات و ادامه مناقشات در آسیای مرکزی و قفقاز روی مناطق پیرامون از جمله افغانستان، چشم‌اندازهای حل مناقشه تاجیکستان و تأثیرات منطقه‌ای آن و نگرانی‌های موجود در خصوص ادامه تشنجات در آینده مورد بحث قرار گرفت.

۲. تحولات سیاستهای امنیتی در حوزه خزر

در این محور دیدگاههای طرف انگلیسی متوجه مسائل ناشی از گسترش ناتو به شرق و نگرشهای سازمان امنیت و همکاری اروپا متمرکز بوده و به تغییراتی می‌پرداخت که روندهای فوق در سیاستهای امنیتی آسیای مرکزی و قفقاز پدید آورده‌اند. در جلسه مذکور همچنین مسائل امنیتی دریای خزر و تهدیدات ناشی از ورود کمپانی‌های غربی به منطقه و نهایتاً احتمال رشد تفکر نظامیگری در این دریا مورد بحث قرار گرفت.

۳. نقش روسیه و تحول در توازن منطقه‌ای

عمده‌ترین مباحث مطروحه در این جلسه مربوط به سیاستهای منطقه‌ای روسیه و تغییراتی بود که در توازن استراتژیک و ژئواستراتژیک منطقه پدید آمده‌است. همچنین تأثیر روابط منطقه‌ای خاص نظیر مناسبات ایران و روسیه یا نقش روبه‌افزایش چین در معادلات منطقه مورد بررسی قرار گرفت.

۴. انرژی و مسائل اقتصادی آسیای مرکزی

در آخرین جلسه میزگرد مجموعه‌ای از مسائل مربوط به توسعه اقتصادی آسیای مرکزی، ارتباطات تجاری، منابع انرژی و راههای مختلف حمل‌ونقل آن بررسی شد. در بحثهای مربوط به خطوط لوله تصریح گردید که اقتصادی‌ترین و معقول‌ترین مسیر، عبور لوله‌ها از خاک ایران می‌باشد که با کاهش در هزینه‌های اضافی قیمت تمام شده منافع طرفین تأمین خواهد شد.